

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาผลการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และความสัมพันธะระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน กับคุณลักษณะ ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับประชากรกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จำนวน 4,074 คน จากโรงเรียนใน 9 อำเภอและ

1 กิ่งอำเภอ จำนวน 241 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จำนวนครู 351 คน จากโรงเรียน 148 โรงเรียน โดยใช้ตาราง การสุ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกโรงเรียนตามอำเภอที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการครู จำแนกตามอำเภอ

สังกัดอำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	ครู	ครู
จันทบุรี	1,020	88
ท่าใหม่	433	37
แก่งหางแมว	290	25
นายายอาม	354	31
ขลุง	403	35
แหลมสิงห์	252	22
มะขาม	234	20
โป่งน้ำร้อน	259	22
สอยดาว	454	39
ศิขณกู่	375	32
รวม	4074	351

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ตามแบบของ ลิเคอร์ท (Best & Kahh, 1993, pp. 249-250) โดยให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี 7 ด้าน ได้แก่

1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา จำนวน 9 ข้อ
2. การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ
3. การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 12 ข้อ
4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร จำนวน 4 ข้อ
5. การนิเทศกำกับ ติดตาม และ ประเมินผล จำนวน 5 ข้อ
6. การสรุปผลการดำเนินการการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 2 ข้อ
7. การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

จำนวน 3 ข้อ

โดยมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคอร์ท์ (Best & Kahh, 1993, pp. 249-250) โดยแบบมาตราส่วนประมาณค่าให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน ตามหลักสูตรการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้แก่

1. ด้านการเป็นคนดี 7 ข้อ

2. ด้านการเป็นคนเก่ง 11 ข้อ

3. ด้านการมีความสุข 7 ข้อ

มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตามแบบของ ลิเคอร์ท์ (Best & Kahh, 1993, pp. 249-250) โดยแบบมาตราส่วนประมาณค่าให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง คุณลักษณะของนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดหลักการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียน วางแผนสร้างเครื่องมือแต่ละตอนและกำหนดรูปแบบของเครื่องมือ แล้วสร้างแบบสอบถามตามรูปแบบของเครื่องมือการวิจัย โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเรียบร้อยแล้วเสนอประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

3.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขและผ่านความเห็นชอบจากประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบ และสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเสนอประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ก่อนนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นต่อไป

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

3.1.1 นายสมชาย จิตรเมือง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
จันทบุรี เขต 2

3.1.2 ดร.ภารดี อนันตนาวิ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.1.3 ดร.สมโภชน์ เอนกสุข อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและ
วัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

3.1.4 นายไพโรจน์ คะเชนทร์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
โรงเรียนไผ่ล้อมสามัคคี

3.1.5 นายธงชัย บุญเรือง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนสฤณดิเคช

3.2 การหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดำเนินการโดย

นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอคณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์และนำไปทดลอง (Try Out) ใช้กับโรงเรียนที่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

3.2.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับ คะแนนรวม (Item-Total Correlation) ทั้งนี้โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม ผลปรากฏว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .20 ถึง .75 และแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .46 ถึง .80

3.2.2 นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Coefficient Alpha) ของคอนบราค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) จากการหาค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี ได้ค่าความเชื่อมั่น .94 และ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จันทบุรี ได้ค่าความเชื่อมั่น .95 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลกับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 เพื่อขออนุญาตในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามครบ ตามจำนวนและมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ แล้วนำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัย โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และแปลผล โดยอาศัยเกณฑ์การประเมินของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22-25) ดังนี้

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี มีเกณฑ์ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี มีเกณฑ์ ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง ผลการพัฒนายู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง ผลการพัฒนายู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง ผลการพัฒนายู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง ผลการพัฒนายู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง ผลการพัฒนายู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีนั้น ผู้วิจัยแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามระดับความสัมพันธ์ (Runyon & Haber, 1996, p. 238) ดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่า ตั้งแต่ .50 - 1.00 หมายความว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่า ตั้งแต่ .30 - .49 หมายความว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่า ตั้งแต่ .10 - .29 หมายความว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย

3. วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยโดยใช้สถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณลักษณะของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กระทำโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สถิติที่ใช้คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlations) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์ทำนายด้วยที (T-test) และทดสอบความสามารถในการทำนายโดยรวมด้วยเอฟ (F-test) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 11.5 โดยเลือกวิธีขั้นตอน (Stewise Methhod)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบสมการพยากรณ์ คุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี จากการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระหว่างโรงเรียนภาครัฐและเอกชนโดยเลือกตัวทำนายที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ 2 มาสร้างเป็นโมเดล กำหนดให้พารามิเตอร์ของโมเดลทั้งสองเท่ากันแล้วทดสอบด้วยดัชนีความเหมาะสม กลมกลืน ด้วย ไค-สแควร์ ค่ารากกำลังที่สองของเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) ค่าดัชนีความกลมกลืนเชิงเปรียบเทียบ (CFI) ค่าดัชนีความกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (RFI) ค่ารากที่สองเศษเหลือ (RMR) และดัชนีความกลมกลืน (GFI) โดยใช้โปรแกรม LISREL version 8.53